

Bolagiseringen

Det började med divisionaliseringen: "...det här är inte mitt bord...vi ska inte betala för de här lokalerna...den här människan tar inte vi något ansvar för....Vänta tills vi blir bolag!"

Nu är vi snart där - om de höga cheferna och deras uppdragsgivare får som de vill.

Vi ägnar det mesta av utrymmet i det här numret av Facktuellt åt bolagiseringen. Det börjar brinna i knutarna.

Bland annat publicerar vi det uttalande som vi i Regionklubbstyrelsen tog vid vårt senaste möte. Vi uppmanar arbetsplatsklubbarna att också diskutera frågan och tycka till!

Och glöm inte den 6 oktober!

Då öppnar riksdagen sitt höstmöte. Den riksdag som i december ska besluta om vår och Postens framtid.

Den dagen demonstrerar vi för rättvisa - mot bolagiseringen.

Nytt avtal om Posten blir bolag: Kortare semester och sämre sjukförmåner

I mitten av september började förhandlingarna om ett nytt avtal för Posten och de andra affärsverk som regeringen vill bolagisera från 1 januari 1993. Arbetsgivarens förslag till nytt avtal är till stora delar identiskt med vårt nuvarande avtal, P-AVA, men det innehåller några anmärkningsvärda försämringar. Framför allt är det semestrarna och sjukförmånerna man är ute efter.

Idag har vi mellan 27 och 36 dagars semester beroende på lön och ålder. I det nya avtalet får ingen mer än de 27 dagar, som är semesterlagens minimigräns. Jo, det finns ett undantag: de som tjänar mer än 29.700 kronor i månaden får rätt till 32 dagars semester!

Sämre sjukförmåner

Sjukförmånerna är ett annat område som man tänker spara pengar på. Idag betalar arbetsgivaren 95 kronor vid läkarbesök, 75 kronor per dygn vid sjukhusvård och läkemedlen ersätter de helt. I det nya avtalet saknas alla dessa förmåner.

Man vill också sänka sjuklönen för den som råkar ut för två eller flera längre sjukperioder. Efter 105 sjukdagar (räk-

nat ett år bakåt) upphör den tioprocentiga sjuklönen man idag får från arbetsgivaren, ovanpå sjukpenningen, mellan den 15:e och 90:e sjukdagen.

Några andra försämringar och frågetecken:

* Arbetsgivaren vill skriva in en lojalitetsförklaring i avtalet: "Arbetsstagaren ska ta tillvara och främja arbetsgivarens intressen samt iakttaga diskretion såväl inåt som utåt i företagets angelägenheter."

Frågetecken

* Själva lönen liksom flera lönetillägg och många viktiga detaljer i arbetstidsbestämmelserna regleras idag i kompletterande avtal, speciellt anpassade till Posten. Dessa frågor berörs därför inte i detta avtalsförslag. Samma sak gäller för traktamenten och reseersättningar. Ett stort frågetecken med andra ord.

* De förmånligare reglerna för semesterlönegrundande frånvaro pga sjukdom och föräldradighet, saknas i det nya avtalet. Om arbetsgivaren får sin vilja igenom...

Forts sid 5: Kortare...

Veckoslutstrafiken och Brevnät -94

Färre terminaler - järnvägsposten läggs ner

Posten Brev fattade den 18 juni beslut om ändringar i veckoslutstrafiken. I korthet innebär beslutet två saker. Dels att sk rikstransporter av post i än större utsträckning förs över från flyg och tåg till landsväg. Dels att sortering av post flyttas från postkupéer till terminalerna. Från och med den 15 januari nästa år dras samtliga postkupéer in natt mot lördag och natt mot måndag.

För Stockholm Norras del innebär beslutet bland annat hårdare krav att Tomtebodas uppsamlingsorterar all fredagspost samma kväll, mer spridningssortering under helgen, personal från järnvägsposten skall beredas jobb på terminalerna.

Utredarna anser att förändring-

arna ger en besparing på 36 miljoner per år. Som i alla sådana här sammanhang bör siffran tas med en stor nypa salt.

Samråd med facket om det centrala beslutet har skett på sektionsnivå. Sektionen har inte haft några - protokollförda - invändningar mot beslutet.

Några förhandlingar om de regionala konsekvenserna har ännu inte förts.

Brevnät -94

Som lök på laxen kommer sedan Brevnät -94. Där utreder man nu möjligheterna att bara ha en sorteringsterminal i varje region, sammanlagt 13 terminaler. Då är de tre terminalerna i Storstockholm inräknade. I någon av regio-

nerna kan det möjligen bli fråga om en biterminal. Men eftersom man för något år sedan beslutade om en viss indelning i administrativa Brevregioner så ska terminalerna - dessa miljardinvesteringar - anpassas därefter. Det är den nya tidens flexibilitet. Samtliga postkupéer dras in och posten förs över till bil- och flygtransporter. Totalt räknar man med att spara 350 miljoner per år om Brevnät -94 genomförs. De siffrorna får utredarna stå för. Beslut om Brevnät -94 tas strax efter årsskiftet, i *vecka 3*, som det heter i modern tideräkning.

Förhandlingarna om Brevnät -94 förs på sektionsnivå.

/JÅ

**Rättvisedagen den 6 oktober
demonstrerar vi kring kraven:**

*** Ingen bolagisering av Posten!**

*** Arbeta åt alla!**

* Nej till höjda hyror!

* Ingen karensdag!

* Inga ytterligare indragningar från kommunerna!

* Mot valutaspekulanternas tyranni!

Demonstrera den 6 oktober!

Avmarsch från Norra Bantorget kl. 18.00

Avslutande möte på Sergels torg kl. 19.00

Arrangör: LO och TCO-distrikten.

Bolagiseringen fortsätter

Riksdagen gav klartecken till avknopparna

Riksdagen beslutade den 21 maj, på förslag av regeringen, att fullfölja planerna på att avskaffa brevmonopolet och bolagisera Postverket.

Socialdemokraterna och vänsterpartiet reserverade sig i riksdagen mot båda besluten. Socialdemokraterna ville dock snabbtreda förutsättningarna att istället införa samma lagstiftning som EG planerar. Därefter skulle de båda frågorna tas upp på nytt i riksdagen. (Det var under den socialdemokratiska regeringen som bolagsbildandet påbörjades.)

Brevmonopolet kvar i EG

EG-kommissionen publicerade den 13 maj den "grönbok" som väntas bli normgivande för postservicen inom EG. Enligt denna skall ett noggrant definierat brevmonopol finnas kvar. Man anger i grönboken "privat- och företagskorrespondens med bestämd vikt och frankeringskostnad" (SvD 92-05-14). Övrig verksamhet blir fri. Dvs ungefär den ordning som vi haft i Sverige under senare år - med den skillnaden att hos oss tillåts City Mail att dagligen sätta sig över till och med det lilla, som finns kvar av Postverkets ensamrätt till brevbefordran (reglerad i en statlig kungörelse från 1947).

Ny postlag

Det skulle vara intressant att se vad som hände ifall vi anställda i Posten lika flagrant struntade i statliga påbud av olika slag. Nu vill alltså regering och riksdag gå längre än EG och avskaffa de sista resterna av brevmonopolet.

Regeringen har tillsatt en utredare, som skall ta fram förslag till en ny postlag.

Postlagen skall reglera den posta-

la verksamheten, sedan Postverket blivit bolag. Utredningen skall vara klar till den 15 december.

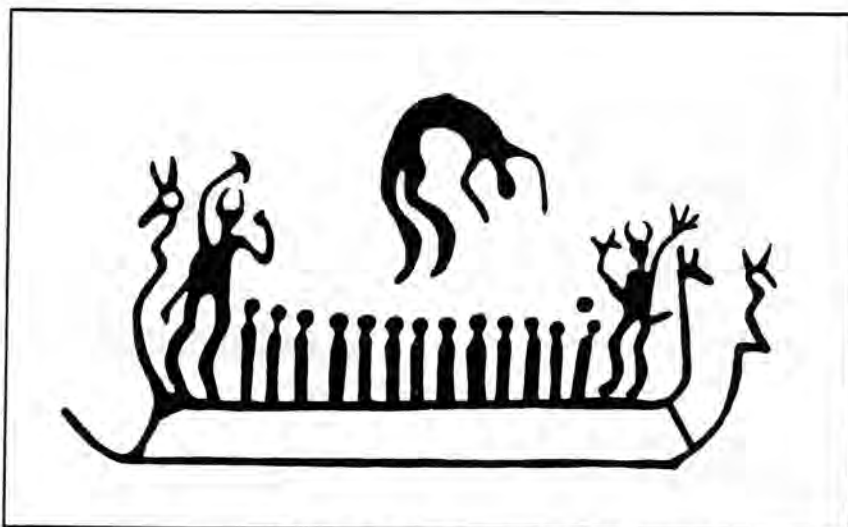
Bolag till årsskiftet

Regeringens målsättning är att Posten ska ombildas till bolag vid årsskiftet 92/93. Först måste emellertid postutredningen bli klar, åtminstone i de delar som har direkt betydelse för bolagiseringen. Likaså måste problemen kring postens pensionsskuld lösas. Slutligen måste frågan om breven skall momsbeläggas eller inte, avgöras.

ingår till en början i moderbolaget. De postbolag som redan finns, t ex HIT och Postens PaketFrakt (med ansvar för företagspaketen) blir till en början dotterbolag direkt under moderbolaget, men styrs från det affärsområde de sedan skall ligga under (i det här exemplet Lättgods).

Knoppa av

Meningen är att övriga affärsområden på samma sätt skall bilda så många dotter- (och dotterdotter- och dotterdotterdotter-) bolag som möjligt. De skall, som

Avknopparna sammanträder. Gd Dahslten mottar riksdagens klartecken till bolagsbildandet.

Postgirot först

Internt arbetar postens huvudkontor för fullt med förberedelserna för att bilda bolag. Planerna går ut på att vid årsskiftet bilda moderbolaget, AB Posten, samt ett av de fem stora dotterbolagen, nämligen Postgirot AB. De övriga fyra affärsområdena, Brev, Lättgods, Utrikes samt Bank/Kassa

det nya postspråket lyder, *knoppa av* de delar av verksamheten som kan drivas i särskilda bolag.

Bolagiseringar avskräcker

Vilka är då syftena med denna "avmonopolisering", bolagisering och i slutändan kanske privatisering?

De utredningar som ligger till grund för besluten erkänner att den svenska postservicen är mycket bra, ja ojämfröligt bra kan man faktiskt säga. "Posten befordrar brev till låg kostnad och hög tillförlitlighet", skriver till exempel *Post och teleutredningen*. De konstaterar också att det inte är samhällsekonomiskt lönsamt med flera aktörer som sysslar med brevbefordran - inte ens om det så gäller datasorterad post. Såfortsätter det i den ena utredningen efter den andra. De exempel på avregleringar, bolagiseringar och privatiseringar av liknande verksamhet som finns från andra länder avskräcker, konstaterar man i en annan av utredningarna. Lika f-t föreslår även dessa utredare att Posten skall bolagiseras och helst också privatisera

Varför?

Konkurrenterna

När Trafikutskottet motiverar sitt förslag till riksdagen, motiverar man det med att "ägaren/staten måste se till att postverket utvecklas i samma takt och riktning som de bästa konkurrenterna. Detta talar för att postverket i framtiden drivs i aktiebolagsform".

Varför bolag?

...utvecklas i samma takt och riktning som de bästa konkurrenterna. Detta talar för...

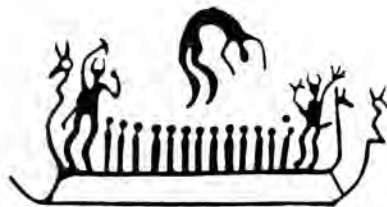
Vilka konkurrenter? Posten är idag, som affärsverk, minst lika bra som konkurrenterna - i den mån det finns några att jämföra med!. Ingen av alla dessa utredare, utskottsledamöter, etc, etc har kunnat påstå något annat. Utskottets betänkande är därför en oförsämndhet!

Men varför bolag? Jag tror att det finns några skäl som väger tyngre än andra.

Femtekolonnarna

* För det första så tror jag att Sveriges extrema beroende av de stora exportföretagen och de kapital som styr dessa, spökar även här. Dessa femtekolonnare kräver, för att överleva och blomstra, fria marknader i andra länder. Därför kräver de att Sverige skall föregå med vad de anser vara gott exempel på hemmamarknaden - oavsett vad det sedan får för konsekvenser för till exempel postservicen till andra än de själva.

* För det andra är det utan tvekan så att syftet med bolagiseringen är att gynna de stora kunderna/företagen. Därför vill man komma åt de mindre lönsamma kunderna och oss *anställda*. Det framskymtar indirekt på flera ställen.

Avskeda personal

Bland annat så vill man av denna anledning komma ifrån den politiska styrning som fortfarande finns av bland andra posten. Det blir lättare att försämra servicen i glesbygderna (som inte behöver vara så särskilt glesa) och avskeda personal och sänka lönerna när politikerna kan

gömma sig bakom "bolagsledningen".

Berika sig

* För det tredje är det naturligtvis också så att man genom de privatiseringar som lär följa också ger de förmögna chansen att berika sig ytterligare. Det motivet ska inte heller underskattas.

Vår uppfattning

Vår uppfattning då? Jag anser att det uttalande som SF:s ordförandekonferens tog i oktober förra året står sig. De krävde kort och gott

* att Postens brevmonopol ska behållas

* att Posten ej ska ombildas till bolag

Jan Åhman

Den här artikeln bygger på en ännu längre variant där jag utförligare går igenom vad de olika utredningarna sagt.

Den kan fås från regionklubbsexp.

Avtalsrörelserna

Ännu inga pengar

De statliga arbetsgivarna håller fortfarande inne de futtiga 2,7 procent (i genomsnitt 346 kronor/mån), som lönerna skall höjas med i år. Orsaken är att de inte kan komma överens med vårt och andra förbund om hur pengarna skall läggas ut. Striden gäller hur de 346 kronorna skall fördelas: hur mycket skall utgå generellt till alla och hur stor andel ska avsättas för lokala förhandlingar. Frågan ligger nu hos Arbetsdomstolen. Där hade man en första förhandling den 25/9.

Domslut väntas inom en månad.

Avtalet gäller retroaktivt från 1 april.

1993 års avtal

Avtalet för 1992 är alltså ännu inte färdigförhandlat. Samtidigt börjar nu förberedelserna inför 1993 års avtalsrörelse. I början av oktober håller förbundet avtalskonferenser över hela landet.

Där ska bland annat väljas ledamöter till avtalsrådet. Nominerade från regionklubb Stockholm Norra är Jan Åhman/Täby, Brodde Zetterlund/Tomtebodas och Hannu

Jokinen/Tomtebodas. Valda sedan tidigare är Göran Larsson/Spångå, Alf Duroj/Sundbyberg samt Erhan Gömüc/Tomtebodas.

Löneutrymmet krymper

Förhandlingsavdelningen anger i förberedelsematerialet inför konferenserna att det nästa år bör finnas utrymme för maximalt 4-5 procents löneökningar. Även om inflationen blir låg även nästa år (2,5 procent räknar man med) så

vet vi redan nu att dessa 4-5 procent äts upp av ändringar i skattsystemet (schablonavdraget på 4000 kronor tas bort, bensinskatten höjs, etc), försämringar i sjukförsäkringen, mm, mm.

— Detta innebär att det kommer att bli svårt att både ge garantier för bibehållna reallöner och åstadkomma stödåtgärder till de som drabbas av omställningar inom ett utrymme som inte försämrar näringslivets konkurrenskraft, skriver förhandlingsavdelningen.

Att det kommer att bli svårt att klara reallönen måste man tyvärr hålla med om - utan att för den skull svälja påståendet att det skulle gå att särskilt exakt beräkna "löneutrymmet".

På konferenserna kommer också att diskuteras frågor som förhållandet mellan centrala och lokala förhandlingar, fördelningsfrågor, lönesystemen, mm.

Förberedelsematerialet finns hos avtalsrådsledamöterna samt på regionklubbsexpeditionen.

/JÅ

Forts från sid 1: Kortare...

Regeringen och våra höga chefer räknar med att ombilda Posten till ett bolag vid årsskiftet. Tills dess skall det här avtalet vara färdigförhandlat. Samtidigt har Posten redan bildat ett dotterbolag som heter Postens PaketFrakt och som bland annat skall driva de

två stora företagspaketsterminalerna i Nykvarn och Jönköping. För de som anställs där har man tidigare i år slutit ett bolagsavtal, som är ännu sämre än det man föreslår för Posten AB. Det gäller både löner, sjukförmåner, semesterregler, övertiden och ersättningen vid föräldraledighet. Det troliga är att man nu går

litet försiktigare fram för att inte skapa ännu större motstånd mot bolagiseringen - för att sedan komma med fler försämringar vartefter som man *knoppar* av de olika affärsområdena som dotterbolag.

Jan Åhman

Uttalande om bolagiseringen:

Vi anser - i likhet med alla de utredningar som föregått de planerade besluten om bolagisering - att Posten är ett företag med god service, tillräcklig lönsamhet och anständiga anställningsvillkor för personalen. Om ensamrätten till brevbefordran avskaffas och Posten ombildas till bolag leder det enligt vår uppfattning till *sämre* service och *högre* avgifter för många kunder. För oss i personalen innebär en bolagisering stora risker för på alla sätt försämrade villkor.

Vi anser det anmärkningsvärt att Sverige som första land i Europa skall avskaffa brevmonopolet och därigenom äventyra den kanske bästa postala servicen i världen.

Vi är medvetna om att Posten - trots "monopolet" - till stora delar agerar på en marknad med stark konkurrens. Affärsverksformen har hittills visat sig framgångsrik och kommer enligt vår uppfattning även att vara det i framtiden.

Vi är också kritiska mot postledningens (och regeringens) metoder och tempo i bolagiseringsfrågan. Vi har ett bestämt intryck av att syftet med det höga tempot är att köra över personalen, facket och allmänheten.

Mot denna bakgrund kräver vi:

För det första - att Postens ensamrätt till brevbefordran bibehålls.

För det andra - att bolagiseringen av Posten stoppas.

För det tredje - vi kan på inga villkor acceptera de försämrade löne- och anställningsvillkor som är ett av syftena med bolagiseringen

För det fjärde - att Statsanställdas Förbund agerar på ett klarare och mera kraftfullt sätt i dessa frågor!

*SF 3001 Regionklubb Stockholm Norra
Styrelsen*